

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Assen

Postbus 30018

9400 RA Assen

Assen, 21 augustus 2014

Onderwerp: Advies kadernota 'positief opgroeien in Assen!'

Geacht college,

Met veel interesse hebben wij uw kadernota 'positief opgroeien in Assen!' gelezen. Er wordt in het stuk gedegen en gedragen invulling van het beleid met betrekking tot de jeugd in Assen gegeven. Goede samenwerking staat centraal om gespecialiseerde zorg goed te kunnen blijven aanbieden aan de cliënten waar dit betrekking op heeft. Daarnaast is er voor de transitieperiode een heldere tijdsplanning uitgetrokken om de overgang te laten plaatsvinden. De verdere uitvoering van het kader zal via het uitvoeringsbeleid via het college gedelegeerd worden. Wij blijven graag in gesprek om dit proces te volgen en over de lopende zaken te adviseren.

Dit advies is een gezamenlijk advies van de beide genoemde adviesraden. Hoewel het perspectief van de beide raden normaliter principieel van elkaar verschilt mochten wij vaststellen dat voor dit onderwerp een gezamenlijk advies goed mogelijk is.

Naast de duidelijke richtlijnen, geven wij jullie graag een aantal gedachten mee met betrekking tot de invulling van de nota:

- In de kadernota wordt geen aandacht besteed aan primaire preventie, het voorkomen van problemen en ziekten. Een gezonde leefstijl draagt bij aan het voorkomen van problemen. Het is dus aan te raden om structurele aandacht aan een gezonde leefstijl te geven. Goed bewegingsonderwijs op basis- en middelbare scholen is hier een voorbeeld van. Er moet samenwerking gezocht worden met de beleidsmedewerkers gezonde leefstijl. Zij ontwikkelen programma's op dit gebied. Daarnaast is het van belang dat de vroeg signalering (secondaire preventie) goed is georganiseerd, m.b.v. het CJG (consultatiebureau, schoolartsen en verpleegkundigen,) schoolmaatschappelijk werk, buurtwerkers, jongerenwerkers etc.
- De gemeente kan ook goed bijdragen aan deze preventie, door jongerenwerkers en sportbuurtwerkers in te zetten binnen de buurtteams. Deze worden in het hele beleidskader niet genoemd.
- 1 gezin, 1 plan. Geef gezinnen de ruimte om zelf een persoon te zoeken die het gezin ondersteunt in het traject om in hun eigen kracht te staan. Zo voelt een gezin zich meer betrokken en gemotiveerd om aan de slag te gaan. Hierbij speelt vertrouwen als basis in de samenwerkingsrelatie een belangrijke rol. Denk hierbij ook aan de mensen uit het eigen sociale netwerk. De eigen kracht conferenties en signs of safety zijn waardevolle methoden die hierbij ingezet kunnen worden om gezinnen te helpen.

- Er wordt gesproken over een goede overgang naar de volwassenenzorg. Dit is een belangrijk kernpunt. Wij benadrukken om kaders mee te geven aan organisaties. Volg een jeugdige voor de overgangperiode naar de volwassenenzorg, zodat er samen met de cliënt overgedragen kan worden naar de volwassenenzorg. Op deze manier valt de jongere minder snel tussen wal en schip en vindt er geen onnodige wisseling van hulpverleners plaats. Dan is de eerdere zorg 'niet voor niets' geweest.
- Gemeenten hebben sturing via de inkoop Eisen en contracten met zorgaanbieders. Naast deze kwaliteitseisen voor jeugdhulpaanbieders gelden ook kwaliteitsbepalingen voor gemeenten. Daarom willen wij dan ook adviseren dat de gemeente er op toeziet dat de organisaties zich aan hun inkoop Eisen en contracten houden. De monitoring van het proces ervaren wij als essentieel voor het wel of niet slagen van de transitie. De monitoring via het factlab is inmiddels gestart. Daarnaast wordt vanaf 2015 gebruik gemaakt van De Monitor Meetbaar Beter. Wij vinden het een positieve ontwikkeling dat de gemeente gebruik maakt van deze meetmethoden. Wij zouden graag zien dat elk half jaar de gegevens gedeeld worden en het proces besproken. Wanneer de uitkomsten van de monitoring niet naar behoren zijn, zal de gemeente kritisch moeten kijken naar de overeenkomsten met de zorgaanbieder en deze waar nodig aan moeten passen. Bijvoorbeeld door extra controles of consequenties.
- In de kadernota wordt regelmatig gesproken over de eigen kracht van gezinnen. Gezinnen en burgers begeleiden bij het in hun eigen kracht zetten is cruciaal. Bij wie kunnen ze terecht? Hoe kunnen ze dit regelen? Wie helpt de gezinnen om op eigen benen te staan en wat kan de gemeente hierin betekenen? Het geven van goede voorlichting, flyers en informatieavonden zijn hierbij van groot belang. Zodat gezinnen met beginnende problemen eerst zichzelf kunnen redden. Een coach en/of vertrouwenspersoon die gezinnen laagdrempelig kunnen consulteren zodat die ze weer op weg helpt. Denk hierbij ook aan de moderne communicatiemiddelen, zoals online hulpverlening. De rol van de gemeente zou hier de regiefunctie moeten zijn. De gemeente zal voorwaarde stellend naar de zorgaanbieders moeten zijn om deze in hun eigen kracht te zetten en te zorgen dat de aanbieders in de preventieve fase aan de slag gaan en zij cliënten kunnen stimuleren en begeleiden.
- In onder andere de gesprekken die we hebben gehad met de beleidsmedewerkers hebben wij begrepen dat het CJG een belangrijke toegang is als het gaat om de jeugdhulpverlening. Wat wij in de praktijk hebben gemerkt is dat het CJG nog te onbekend is onder de gezinnen met bijvoorbeeld opvoedvragen. Ons advies is dan ook om meer voorlichting en bekendheid te geven aan het CJG en deze toegang laagdrempeliger te maken voor gezinnen met kinderen in de verschillende leeftijdsfasen. Nu is het vooral bekend onder de ouders welke nog gebruik maken van het consultatiebureau.
- Naar ons inzicht zijn de buurtteams een essentieel onderdeel bij de preventie. Zorg dat deze buurtteams voor iedereen goed zichtbaar zijn en makkelijk aanspreekbaar. Hierbij valt ook te denken aan een spreekuur op scholen, zodat iemand met zijn vragen terecht kan. Deze leeftijdsgroep/ouders komen immers niet meer bij het CJG.
- Het hebben van een cliëntenraad, vertrouwenspersoon en klachtenregeling is erg belangrijk. Houd dit voor de cliënt en zijn omgeving overzichtelijk, slim en samenhangend. De communicatie vanuit de organisaties zou hier duidelijk moeten zijn, waar de persoon terecht kan.

- Bij Kinderopvang (kinderdagverblijven, bso en gastouderopvang) en peuterspeelzalen mist grotendeels de kennis dat zij kunnen fungeren als signalerende spil binnen de preventie. Het melden van zorgen kan soms al voldoende zijn. Medewerkers van de kinderopvang moeten op de hoogte zijn van de mogelijkheden van opvoedingsondersteuning. Zij kunnen ouders dan beter doorverwijzen. Wij adviseren om dit goed te communiceren en duidelijk te maken wat hun rol kan zijn binnen dit traject.
- De informele zorg is in het stuk onderbelicht. Daarnaast is niet geregeld op welke wijze de informele zorg door de gemeente zal worden ingezet, ondersteund en gefaciliteerd. Dit vinden wij een tekortkoming, aangezien dit een kernpunt is om tot een succesvolle kanteling van de zorg te komen. Aangezien we uitgaan van de eigen kracht waarbij deze organisaties een belangrijke rol zullen gaan vervullen.
- Communicatie met de burgers missen wij eveneens in dit beleidskader. Dit is van groot belang, zodat elke burger weet welke veranderingen er aan zitten te komen en waar hij/zij terecht kan met eventuele vragen. Hoe gaat u een communicatieplan opstellen en op welke termijn kan dit verwacht worden?
- Tenslotte willen wij u er op attenderen dat de samenhang met de andere kaders en besluiten binnen dit domein niet direct te vinden zijn. Het verdient naar onze mening ook sterke aanbeveling om aan te geven op welke wijze de activiteiten binnen de vijf thema's vallen en daarop zullen worden afgestemd. Op die wijze, kan naar onze mening, de gewenste c.q. vereiste samenhang worden aangebracht. Bijkomend voordeel daarbij is dat voor de Asser samenleving maatregelen, ook als zij minder prettig zijn, wellicht meer acceptabel, maar in ieder geval meer begrijpelijk kunnen worden.

Wij zien uw reactie graag tegemoet en worden graag meegenomen in verdere processen en nieuwe ontwikkelingen. Mochten er vragen zijn dan lichten wij ons advies graag toe.

De Raad voor de Cliëntenparticipatie Assen

C. Overbeeke, voorzitter

A. Schlundt Bodien, secretaris

De Participatieraad Assen

F.H.J.M. van Kemenade, voorzitter

A.P. Janssen, secretaris